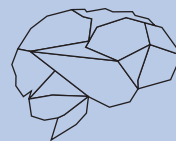

A szavak kincsesládája, 1. rész.

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

4

NYITÁS: A SZAVAK KINCSESLÁDÁJÁNAK FELFEDEZÉSE

Ennek meg kell történnie:	A csoport felfedezi a kincsesládát és a feliratot a táblán, majd megbeszéli, mik lehetnek ezek.
Szükséges:	<ul style="list-style-type: none">KincsesládaHangrendszerhez csatlakoztatott kis hangszóró (pl. telefonhoz csatlakoztatott bluetooth hangfal)
Előkészíteni:	Keress olyan tárgyakat, amelyek hangot adnak, és helyezd el őket a kincsesládában. Győződj meg róla, hogy a hangszóró és a hangrendszer csatlakoztatva van.
A tér előkészítése:	Készítsd elő a teret. Helyezd ki az aranyládát. Csatlakoztasd a hangfalat alacsony hangerőn, és rejtse el a ládába. Írd fel a táblára, hogy „CÉL: Megtölteni a szavak kincsesládáját életünk hangjaival és szavaival, és történeteket alkotni belőlük.”
Így néz ki a tér:	Tágas tér, a kincsesláda kihelyezve, a táblára felírva a CÉL.

ÚTMUTATÓ:

- A diákok belépnek a szobába, meglátják a kincsesládát, és elolvassák a táblára írt CÉL-t.
- Vezessétek be a hét témáját: gyűjtsd magad köré a csoportot, és magyarázd el mit jelent a táblára írt cél. Mi az a kincsesláda? Mi van a táblára írva? Ez mit jelent? Mindenki nézzen a kincsesládára, majd csukja be a szemét: hogyan kerülhetett ide a kincsesláda? Hallgassátok meg a válaszokat, majd mond el a diákoknak, hogy te hoztad ide azt, mert fontos szerepe lesz a következő hetek közös munkájában.
- A diákok 3-4 fős csoportokban beszéljék meg, vajon mire való a kincsesláda, és legalább egy fontos dologban állapodjanak meg, amire jó lehet. Hallgassátok meg a csoportok ötleteit.
- Kérdezd meg, hogy vajon kinyisd-e a kincsesládát. Hallgassátok a hangokat, amelyek kihallatszódnak belőle.
- Mond el a diákoknak, hogy meg fogjátok tölteni a ládát az általuk talált hangokkal és szavakkal, megtanulva használni ezeket a hangokat, és új és izgalmas módon szavakká és történetekké összeilleszteni őket. De ahhoz, hogy ez megtörténhessen, előbb meg kell tanulnunk hanggyűjtőkké, szó-detektívekké, hazugokká, és végül mesemondókká válni! Fontos, hogy lépésenként haladjunk, az első lépésben meg kell tanulnunk hanggyűjtőkké válni! A füleink varázslatosak, sokkal többet hallanak, mint azt észrevennénk.

BEMELEGÍTÉS: VARÁZSFÜLEK

Ennek meg kell történnie:	A diákok a földön fekvé figyelik az őket körülvevő hangokat. A csoport közösen gyakorolni kezdi a hangok betűkké transzformálását.
Szükséges:	Tábla/okostábla és írószerek
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- A diákok a földön fekszenek csukott szemmel, úgy, hogy ne érnék egymáshoz. Kérd meg a diákokat, hogy nyissák ki a varázsfüleküket, és hallgassák meg, milyen hangokat sikerül elkapniuk, begyűjteniük vele. Először arra fordítsák a figyelmüket, hogy milyen hangokat hallanak a termen kívülről. Tartsátok a csendet egy kis ideig.
- Majd kérd meg a diákokat, hogy próbáljanak hangokat rögzíteni a testük belsejéből. Ismét tartsátok a csendet.
- Kérd meg a diákokat, hogy nyissák ki a szemüket és lassan üljenek fel. Hányan hallottak hangokat a termen kívülről? A testükből? Kérdezd meg, hogy valaki körül tud-e írni egy hangot, amit hallott. Hogy hangzott? Meg tudja mutatni/tudja utánozni? Két-három diák a legjobb tudása szerint írja körül és szóltassa meg az általuk hallott hangokat.
- Kérj meg minden diákot, hogy próbálják a saját hangjukkal megszólaltatni az általuk hallott hangokat. Ne felejtsetek, hogy a csoport által hallott hangok meglehetősen csendesek voltak. Szükség szerint állítsátok feljebb vagy lejjebb a hangerőt.
- Válassz ki egy diákot egy tiszta hanggal: kérd meg, hogy mutassa meg az általa hallott hangot, hogy azt mindenki hallhassa. A csoport többi tagja figyelje. Csoportkérdés: milyen betűt használhatnánk, hogy rögzítsük ezt a hangot? A diákok ötleteljenek együtt. Írjátok fel a betűjavaslatokat a táblára/okostáblára.
- Ismételjétek meg az 5. pontot.
- Térjete át a fő tevékenységre: Most már készen állunk az első hangok rögzítésére a szavak kincsesládájába!

REFLEXIÓ: INTERJÚ ÉS KÉZFOGÁS KÖRBE

Ennek meg kell történnie:	A diákok párokban interjút készítenek egymással két dologról, ami a foglalkozáson történt. Minden diáknak meg kell jegyeznie a párja válaszait. Gyűljön mindenki körbe, és ossza meg az interjúkból származó információkat. A reflexiót körbeküldött kézfogások zárják.
Így néz ki a tér:	Tágas tér, esetleg a szabadban.

ÚTMUTATÓ:

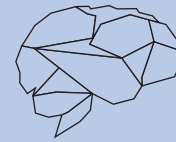
- Mi az az interjú? Hagyd, hogy a diákok magyarázzanak, és ők mutassanak példákat. Jussatok megegyezésre arról, hogy mi az az interjú, és bátorítsd a tanulókat, hogy szerepjátékként kezeljék a feladatot (bújjanak nekik tetsző szerepbe, kíséreltezzenek karakterekkel).
- A párokban a diákok interjút készítenek egymással. Tegyenek fel két kérdést az aznapi foglalkozással kapcsolatban, majd váltsanak. Ezúttal fontos, hogy a diákok emlékezzenek saját válaszaikra. Példa kérdések (bátran használjátok a diákok javaslatait): Mit gondolsz a választott szavadról? Melyik mai hang tetszett a legjobban? Miért?
- Körben: mindenki fogja meg a másik kezét. Kérj meg véletlenszerűen diákokat, hogy osszák meg az interjú során adott válaszaikat. A jelenlévő egyik felnőtt küldjön körbe egy kézfogást a körön. Amikor visszatér a küldőhöz a kézfogás, a foglalkozás azzal zárul, hogy megköszönjük mindenkinek a mai erőfeszítést.

A szavak kincsesládája, 1. rész.

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás
Művészete

T É M A

4

FŐ TEVÉKENYSÉG: HANGGYŰJTŐK - BELTÉRI VÁLTOZAT

Ennek meg kell történnie:	A. Több helyiségben különböző hangfelvételeket játszanak le. A diákcsoportok hallgatják ezeket a hangfelvételeket, és betűkre fordítják. Megállapodnak a hangokat leíró közös szavakban, és ezeket arany papírra írják. B. Begyűjtés: a szavakat felolvassák, és az arany papírokat ünnepélyesen a kincsesládába helyezik. C. Szavazás a 2. nap úticéljáról. D. Közös, interjú-szerű reflexió: a választásról és a hangokról.		
Szükséges:	<ul style="list-style-type: none">• Kincsesláda.• A3-as lap (minden 3 fős csoportnak egy).• Ceruzák/tollak.	<ul style="list-style-type: none">• Ceruzák.• Hangrendszer és hangfelvételek minden helyiségbe.• Arany papír.	<ul style="list-style-type: none">• Filctoll, amely jól fog az arany papírra.• 1 lap minden alternatív helyszínre a 2. napon.• Kerek matricák/pöttyök (egy minden tanulónak).
Előkészíteni:	<ul style="list-style-type: none">• Keress 3-5 perces hangfelvételeket minden helyiséghez: pl. ismeretlen zenei stílusok, idegen nyelvű beszélgetések, víz alatti hangok, tűzijátékok, irodai zajok, gyári hangok.• Vágd az arany papírt megfelelő méretű darabokra.		<ul style="list-style-type: none">• Határozz meg különböző helyszíneket a 2. napra. Írd le őket: minden papírlapra egy helyet.• Ha többletfeladatokra van szükség: készülj fel a szertartásra.
A tér előkészítése:	<ul style="list-style-type: none">• Állítsd be a hangrendszert minden szobában.• Helyezz el minden helyiségben üres papírlapokat, színes ceruzákat, arany papírt és filctollakat.		<ul style="list-style-type: none">• Tedd az kincsesládát (és esetleg a szertartás kellékeit) a fő térbe.
Így néz ki a tér:	Két vagy három különböző szoba csoportos munkához (íróasztallal vagy anélkül).		

ÚTMUTATÓ:

Elrendezés: a tanulók 2-3 teremre vannak osztva. A 3-4 fős csoportok helyet keresnek maguknak az adott teremben, papírt és színes ceruzát kapnak. A csoport körülüli a papírlapját. Minden teremben lejátszásra kerül egy hangfelvétel, amelyet a diákok meghallgatnak. Minden helyiségben különböző hangzásvilágot kell kialakítani.

1. Magyarázd el a hangfelvételek lejátszása előtt, hogy a csoportoknak figyelniük kell a hangfelvételeket, és olyan betűket kell írniuk a csoport papírlapjára, amelyek szerintük illenek a hangokhoz. Hallgatás közben írhatnak. Ezután az általuk begyűjtött hangok a kincsesládába kerülnek. Emlékeztess őket, hogy semmi baj, ha nem tudják, hogyan kell betűkkel rögzíteni a hangokat. A lényeg, hogy meg kell próbálniuk, és kérhetnek segítséget – csak így válhatnak jobb hanggyűjtőkké. Variáció: tedd hozzá, hogy a hangokhoz illő hangulatokkal is megtölthetik a lapot: vidám, szomorú, nyugodt, izgatott, mérges, élénk, könnyed, sötét stb.
2. Hangfelvétel lejátszása (3-5 perc).
3. Ha szükséges, adj időt a csoportoknak a feladat befejezésére, miután a hangfelvétel véget ért.
4. A csoportokban: meséljtek egymásnak a hallott hangokról és a szerintetek ezeket jól leíró betűkről. Sok hasonló betűtök/hangotok van? Olvassátok fel őket egymásnak. Hogy hangzanak?
5. A csoportokban: állapodjatok meg egy (vagy több) új hangutánzó szó kiválasztásában a leírtak közül. Írjátok a papírra a szót/szavakat, amelyekben egyetértetek.
6. Ünnepélyes átadás: minden csoport kap egy filctollat, szavanként egy arany papírt, és felírják a csoport által választott szót/szavakat. (Ha van időtök, lásd az alábbi javaslatokat)
7. Gyűjtsd össze a csoportokat minden helyiségből a szertartásra: a csoportok tagjai mind odalépnek szavaikkal a kincsesládához. Minden csoport hangosan kimondja hangutánzó szavait, vagy bemutatja a hangulatokat tartalmazó lapját. A csoportok ezután ünnepélyesen a kincsesládába helyezhetik arany papírlapjaikat. (Ha van időtök, lásd az alábbi javaslatokat)
8. Felkészülés a következő foglalkozásra: a legközelebbi alkalommal kimegyünk az iskolán kívülre hangokat gyűjteni. A diákok részt vehetnek annak eldöntésében, hogy merre menjenek. Írjátok fel 3-5 javaslatot papírlapokra, és tegyétek ki ezeket a falra/táblára. A tanulók mindegyike megkapja a saját kis kerek matricáját (vagy post-it-jét), amelyet a neki tetsző hely mellé ragaszt oda. Válasszátok ki azt a helyet, amelyik a legtöbb matricát kapta.
9. Közös reflexió a helyszín- és hangválasztásról (interjú-stílusban a reflexióba való átmenetként): Miért szavaztunk arra a helyre, amelyre szavaztunk? Igazságos volt a választás? Miért/miért nem? Mi tesz valakit jó hanggyűjtővé? Mi az a hang? Hogyan érzékeljük a hangokat?

HA VAN IDŐ:

6. pont. Gyakoroljátok közösen a hangutánzó szavak kiejtését. Hogy hangzanak? Adjatok hozzá hangulatokat (lásd az 1. pontot). Lehetőség: osszátok meg a szavakat másokkal a szobában.
7. pont. A többi helyiségből érkező diákok kérdezzék meg, milyen hangulatokat írt fel a csoport (lásd 1. pont), és próbálják meg kitalálni, hogy melyik hang melyik hangulathoz illik.

JEGYZETEK